

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, **1**
καὶ Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν **2**
Κορίνθῳ,³ ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἁγίοις, σὺν
πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ **3**
εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ **4**
τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν **5**
αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ **6**
τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν **7**
μηδενὶ χαρίσματι,¹³ ἀπεκδεχομένους¹⁴ τὴν ἀποκάλυψιν¹⁵ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει¹¹ ὑμᾶς ἕως τέλους, **8**
ἀνεγκλήτους¹⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. **9**
Πιστὸς ὁ θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν¹⁸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

¹ κλητὸς, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἁγιαῶ, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁷ ἀνεγκλήτος, above reproach, blameless. ¹⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν 10

Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν

σχίσματα,¹ ἥτε δὲ κατηρτισμένοι² ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ³ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ

γνώμῃ.⁴ Ἐδηλώθη⁵ γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν 11

Χλόης,⁶ ὅτι ἔριδες⁷ ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος 12

ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,⁸ Ἐγὼ δὲ

Κηφᾶ,⁹ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. Μεμέρισται¹⁰ ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος 13

ἐσταυρώθη¹¹ ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14

Εὐχαριστῶ¹² τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον¹³

καὶ Γάϊον:¹⁴ ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15

Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹⁵ οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα

ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλén με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ’ 17

εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ¹⁶ ὁ σταυρὸς¹⁷

τοῦ χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ¹⁷ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία¹⁸ ἐστίν, 18

τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, 19

Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,¹⁹ καὶ τὴν σύνεσιν²⁰ τῶν συνετῶν

ἀθετήσω.²² Ποῦ²³ σοφός;¹⁹ Ποῦ²³ γραμματεὺς; Ποῦ²³ συζητητῆς²⁴ 20

¹σχίσμα, τος, τό, tear, division. ²καταρτίζω, mend, fit. ³νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁴γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁵δηλώω, show, make clear. ⁶χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ⁷ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ⁸Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁹Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁰μερίζω, divide, part. ¹¹σταυρόω, crucify. ¹²εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹³Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁴Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁵Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ¹⁶κενόω, empty, make void. ¹⁷σταυρός, οὔ, ὁ, cross. ¹⁸μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁹σοφός, wise. ²⁰σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹συνετός, intelligent, clever. ²²ἀθετέω, reject, annul. ²³ποῦ, where?. ²⁴συζητητής, οὔ, ὁ, disputer, debater.

τοῦ αἰῶνος τούτου· Οὐχὶ ἐμώρανεν¹ ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ
κόσμου τούτου· Ἐπειδὴ² γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ 21
κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν³ ὁ θεὸς διὰ τῆς
μωρίας⁴ τοῦ κηρύγματος⁵ σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ² καὶ 22
Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ Ἕλληνες⁶ σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς 23
δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον,⁷ Ἰουδαίοις μὲν
σκάνδαλον,⁸ Ἕλλησιν⁶ δὲ μωρίαν·⁴ αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς,⁹ 24
Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν,⁶ χριστὸν θεοῦ δύνάμειν καὶ θεοῦ
σοφίαν. Ὅτι τὸ μωρὸν¹⁰ τοῦ θεοῦ σοφώτερον¹¹ τῶν ἀνθρώπων 25
ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς¹² τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹³ τῶν ἀνθρώπων
ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλησιν¹⁴ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοί¹¹ 26
κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί,¹⁵ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς·¹⁶ ἀλλὰ τὰ 27
μωρὰ¹⁰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁷ ὁ θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς¹¹
καταισχύνῃ·¹⁸ καὶ τὰ ἀσθενῆ¹² τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁷ ὁ θεός, ἵνα
καταισχύνῃ¹⁸ τὰ ἰσχυρά·¹³ καὶ τὰ ἀγενῆ¹⁹ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28
ἐξουθενημένα²⁰ ἐξελέξατο¹⁷ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα
καταργήσῃ·²¹ ὅπως μὴ καυχῆσθαι²² πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ 29

¹ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ² ἐπειδὴ, since, because. ³ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁴ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁵ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁶ Ἕλλην, ηνος, ό, Greek, Hellenic. ⁷ σταυρώω, crucify. ⁸ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁹ κλητός, called, summoned. ¹⁰ μωρός, foolish, stupid. ¹¹ σοφός, wise. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁴ κλησις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁵ δυνατός, powerful, possible. ¹⁶ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁷ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁸ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁹ ἀγενής, base, low. ²⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²¹ καταργέω, make ineffective, abolish. ²² καυχάομαι, boast, glory.

θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν 30

σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,¹ καὶ ἀπολύτρωσις.²

ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,³ ἐν κυρίῳ καυχάσθω.³ 31

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν⁴ λόγου ἢ 2

σοφίας καταγγέλλων⁵ ὑμῖν τὸ μαρτύριον⁶ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ 2

ἐκρίνα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον

ἐσταυρωμένον.⁷ Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁸ καὶ ἐν φόβῳ⁹ καὶ ἐν τρόμῳ 3

πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά¹¹ 4

μου οὐκ ἐν πειθοῖς¹² ἀνθρωπίνης¹³ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν

ἀποδείξει¹⁴ πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν 5

σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις:¹⁵ σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος 6

τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων¹⁶ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν

καταργουμένων:¹⁷ ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,¹⁸ 7

τὴν ἀποκεκρυμμένην,¹⁹ ἣν προώρισεν²⁰ ὁ θεὸς πρὸ²¹ τῶν αἰώνων

εἰς δόξαν ἡμῶν: ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων¹⁶ τοῦ αἰῶνος τούτου 8

ἔγνωκεν: εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης

¹ ἁγιασμός, οὐ, ὁ, consecration, holiness. ² ἀπολύτρωσις, εὐς, ἡ, redemption, deliverance. ³ καυχάομαι, boast, glory. ⁴ ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁷ σταυρόω, crucify. ⁸ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁹ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁰ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹¹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹² πειθός, persuasive. ¹³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁴ ἀπόδειξις, εὐς, ἡ, proof, demonstration. ¹⁵ τέλειος, complete, perfect. ¹⁶ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁷ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁸ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁹ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ²⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ²¹ πρό, before (gen), before.

ἐσταύρωσαν·¹ ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, 9
 καὶ οὐς² οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ
 ἠτοίμασεν³ ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς 10
 ἀπεκάλυψεν⁴ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα
 ἐρευνᾷ,⁵ καὶ τὰ βάθη⁶ τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ 11
 ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως
 καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ 12
 οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ
 θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα⁷ ἡμῖν. Ἄ καὶ 13
 λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς⁸ ἀνθρωπίνης⁹ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν
 διδακτοῖς⁸ πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς¹⁰ πνευματικᾶ¹⁰
 συγκρίνοντες.¹¹ Ψυχικὸς¹² δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ 14
 πνεύματος τοῦ θεοῦ· μωρία¹³ γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται
 γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς¹⁴ ἀνακρίνεται.¹⁵ Ὁ δὲ πνευματικὸς¹⁰ 15
 ἀνακρίνει¹⁵ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.¹⁵ Τίς 16
 γὰρ ἔγνω νοῦν¹⁶ κυρίου, ὃς συμβιβάσει¹⁷ αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹⁶
 χριστοῦ ἔχομεν.

¹ σταυρώω, crucify. ² οὐς, ους, τό, ear. ³ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ⁴ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁵ ἐρευνᾶω, search diligently. ⁶ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁸ διδακτός, instructed, taught. ⁹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁰ πνευματικός, spiritual. ¹¹ συγκρίνω, combine, compare. ¹² ψυχικός, natural, worldly-minded. ¹³ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁴ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ¹⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁶ νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ¹⁷ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς,¹ 3
 ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς,² ὡς νηπίοις³ ἐν χριστῷ. Γάλα⁴ ὑμᾶς ἐπότισα,⁵ 2
 καὶ οὐ βρώμα·⁶ οὐπω⁷ γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε· 3
 ἔτι γὰρ σαρκικοί² ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζήλος⁸ καὶ ἔρις⁹ καὶ
 διχοστασίαι,¹⁰ οὐχὶ σαρκικοί² ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον
 περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος 4
 δέ, Ἐγὼ Ἀπολλῶ,¹¹ οὐχὶ σαρκικοί² ἐστε; Τίς οὖν ἐστιν Παῦλος, 5
 τίς δέ Ἀπολλῶς,¹¹ ἀλλ' ἡ διάκονοι¹² δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ
 ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα,¹³ Ἀπολλῶς¹¹ 6
 ἐπότισεν,⁵ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.¹⁴ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων¹³ ἐστίν τι, 7
 οὔτε ὁ ποτίζων,⁵ ἀλλ' ὁ αὐξάνων¹⁴ θεός. Ὁ φυτεύων¹³ δὲ καὶ ὁ 8
 ποτίζων⁵ ἐν εἰσιν· ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν¹⁵ λήψεται κατὰ
 τὸν ἴδιον κόπον.¹⁶ Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί·¹⁷ θεοῦ γεώργιον,¹⁸ 9
 θεοῦ οἰκοδομή¹⁹ ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς²⁰ ἀρχιτέκτων 10
 θεμέλιον²² τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.²³ Ἐκαστος δὲ βλέπέτω
 πῶς ἐποικοδομεῖ.²³ Θεμέλιον²² γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι 11
 παρὰ τὸν κείμενον,²⁴ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις 12

¹ πνευματικός, spiritual. ² σαρκικός, fleshly, carnal. ³ νήπιος, infant, child. ⁴ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁷ οὐπω, not yet. ⁸ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ ἔρις, ιδος, ή, strife, contention. ¹⁰ διχοστασία, ας, ή, dissension, division. ¹¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹² διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹³ φυτεύω, plant. ¹⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁵ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁶ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁷ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ¹⁸ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ¹⁹ οἰκοδομή, ης, ή, building, edification. ²⁰ σοφός, wise. ²¹ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ²² θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ²³ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ²⁴ κείμεαι, lie, be laid.

ἐποικοδομεῖ¹ ἐπὶ τὸν θεμέλιον² τοῦτον χρυσόν,³ ἄργυρον,⁴ λίθους
τιμίους,⁵ ξύλα,⁶ χόρτον,⁷ καλάμην,⁸ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν⁹ 13
γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει,¹⁰ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:¹¹
καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν¹² ἔστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει.¹³ Εἴ τινος 14
τὸ ἔργον μένει ὁ ἐποικοδόμησεν,¹ μισθὸν¹⁴ λήψεται. Εἴ τινος τὸ 15
ἔργον κατακαήσεται,¹⁵ ζημιωθήσεται:¹⁶ αὐτὸς δὲ σωθήσεται,
οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς¹⁷ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ¹⁸ ἐν 16
ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν¹⁷ τοῦ θεοῦ φθείρει,¹⁹ φθερεῖ¹⁹ τοῦτον ὁ θεός: 17
ὁ γὰρ ναὸς¹⁷ τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω:²⁰ εἴ τις δοκεῖ σοφὸς²¹ εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ 18
αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς²² γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.²¹ Ἡ γὰρ σοφία 19
τοῦ κόσμου τούτου μωρία²³ παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ,
Ὁ δρασσόμενος²⁴ τοὺς σοφοὺς²¹ ἐν τῇ πανουργίᾳ²⁵ αὐτῶν. Καὶ 20
πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς²⁶ τῶν σοφῶν,²¹ ὅτι
εἰσὶν μάταιοι.²⁷ Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω²⁸ ἐν ἀνθρώποις: πάντα 21
γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς,²⁹ εἴτε Κηφᾶς,³⁰ εἴτε 22

¹ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ² θεμέλιος, οὐ, ὁ, foundation. ³ χρυσός, οὐ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁴ ἄργυρος, οὐ, ὁ, silver, silver as a metal. ⁵ τίμιος, precious, honorable. ⁶ ξύλον, οὐ, τό, wood, tree. ⁷ χόρτος, οὐ, ὁ, grass, hay. ⁸ καλάμη, ἡς, ἡ, stubble, straw. ⁹ φανερός, manifest, apparent. ¹⁰ δηλῶ, show, make clear. ¹¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹² ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹³ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁴ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ¹⁵ κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹⁶ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ¹⁷ ναός, οὐ, ὁ, temple, shrine. ¹⁸ οἰκέω, inhabit, dwell. ¹⁹ φθείρω, destroy, corrupt. ²⁰ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ²¹ σοφός, wise. ²² μωρός, foolish, stupid. ²³ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ²⁴ δράσσομαι, catch, seize. ²⁵ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. ²⁶ διαλογισμός, οὐ, ὁ, reasoning, questioning. ²⁷ μάταιος, vain, useless. ²⁸ καυχάομαι, boast, glory. ²⁹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ³⁰ Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas.

κόσμος, εἴτε ζώῃ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,¹ εἴτε μέλλοντα:

πάντα ὑμῶν ἐστίν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, χριστὸς δὲ θεοῦ. 23

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω² ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας³ χριστοῦ καὶ 4

οἰκονόμους⁴ μυστηρίων⁵ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς 2

οἰκονόμοις,⁴ ἵνα πιστὸς τις εὐρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁶ ἐστίν 3

ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,⁷ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης⁸ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ

ἐμαυτὸν⁹ ἀνακρίνω.⁷ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ⁹ σύνοιδα,¹⁰ ἀλλ' οὐκ ἐν 4

τούτῳ δεδικαίωμαι:¹¹ ὁ δὲ ἀνακρίνων⁷ με κύριός ἐστιν. Ὡστε μὴ 5

πρὸ¹² καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει¹³ τὰ

κρυπτὰ¹⁴ τοῦ σκοτούς,¹⁵ καὶ φανερώσει¹⁶ τὰς βουλάς¹⁷ τῶν

καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος¹⁸ γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹⁹ εἰς ἐμαυτὸν⁹ καὶ Ἀπολλῶ²⁰ δι' 6

ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε²¹ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,²² ἵνα

μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε²³ κατὰ τοῦ ἐτέρου. Τίς γάρ σε 7

διακρίνει;²⁴ Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί

καυχᾶσαι²⁵ ὡς μὴ λαβών; Ἦδη κεκορεσμένοι²⁶ ἐστέ, ἤδη 8

ἐπλουτήσατε,²⁷ χωρὶς²⁸ ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:²⁹ καὶ ὄφελόν³⁰ γε³¹

¹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ² λογίζομαι, calculate, consider. ³ ὑπηρέτης, σου, ὁ, servant, assistant. ⁴ οἰκονόμος, σου, ὁ, manager, steward. ⁵ μυστήριον, σου, τό, secret, mystery. ⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁸ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁹ ἐμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ σύνοιδα, know, be conscious of. ¹¹ δικαιοῶ, justify, pronounce righteous. ¹² πρὸ, before (gen), before. ¹³ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁴ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁵ σκοτός, σου, τό, darkness. ¹⁶ φανερώω, reveal, manifest. ¹⁷ βουλή, ἧς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁸ ἐπαινος, σου, ὁ, praise, commendation. ¹⁹ μετασχηματίζω, transform, disguise. ²⁰ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²¹ μαθήσθαι, learn, ascertain. ²² φρονέω, think, judge. ²³ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ²⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁵ καυχᾶσθαι, boast, glory. ²⁶ κορέννυμι, satiate, fill. ²⁷ πλουτέω, be rich, become rich. ²⁸ χωρίς, separate, apart from (gen). ²⁹ βασιλεύω, reign, rule. ³⁰ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ³¹ γέ, indeed, at least.

ἐβασιλεύσατε,¹ ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.² Δοκῶ γὰρ ⁹
 ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν³ ὡς
 ἐπιθανάτιους·⁴ ὅτι θέατρον⁵ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις,
 καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροί⁶ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι⁷ ἐν ¹⁰
 χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς,⁸ ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί·⁹ ὑμεῖς ἔνδοξοι,¹⁰ ἡμεῖς
 δὲ ἄτιμοι.¹¹ Ἄχρι τῆς ἄρτι¹² ὥρας καὶ πεινῶμεν,¹³ καὶ διψῶμεν,¹⁴ ¹¹
 καὶ γυμνητεύομεν,¹⁵ καὶ κολαφίζόμεθα,¹⁶ καὶ ἀστατοῦμεν,¹⁷ καὶ ¹²
 κοπιῶμεν¹⁸ ἐργαζόμενοι¹⁹ ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι²⁰
 εὐλογοῦμεν·²¹ διωκόμενοι²² ἀνεχόμεθα·²³ βλασφημούμενοι²⁴ ¹³
 παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα²⁵ τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν,
 πάντων περίψημα²⁶ ἕως ἄρτι.¹²

Οὐκ ἐντρέπων²⁷ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ ¹⁴
 νουθετῶ.²⁸ Ἐὰν γὰρ μυρίους²⁹ παιδαγωγοὺς³⁰ ἔχητε ἐν χριστῷ, ¹⁵
 ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ
 εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί³¹ ¹⁶
 μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον,³² ὃς ἐστὶν τέκνον ¹⁷
 μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει³³ τὰς

¹ βασιλεύω, reign, rule. ² συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ³ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ⁴ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ⁵ θέατρον, οὐ, τό, theater, spectacle. ⁶ μωρός, foolish, stupid. ⁷ φρόνιμος, prudent, wise. ⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ⁹ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁰ ἐνδοξος, honored, glorious. ¹¹ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹² ἄρτι, now, just now. ¹³ πεινῶ, hunger, am hungry. ¹⁴ διψῶ, thirst, thirst for. ¹⁵ γυμνητεύω, am poorly clad. ¹⁶ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹⁷ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ¹⁸ κοπιῶ, toil, labor. ¹⁹ ἐργάζομαι, work, word. ²⁰ λοιδορέω, abuse, revile. ²¹ εὐλογέω, bless. ²² διώκω, pursue, persecute. ²³ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁴ βλασφημέω, revile, blaspheme. ²⁵ περικαθάρμα, τος, τό, dirt, refuse. ²⁶ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs. ²⁷ ἐντρέπω, turn about, reverence. ²⁸ νουθετέω, admonish, exhort. ²⁹ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ³⁰ παιδαγωγός, οὐ, ὁ, tutor, guardian. ³¹ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ³² Τιμόθεος, οὐ, ὁ, Timothy. ³³ ἀναμνησκω, remind, remember.

ὁδοὺς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ¹ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ
 διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν² 18
 τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως³ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ 19
 γνῶσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,² ἀλλὰ τὴν δύναμιν. 20
 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; 21
 Ἐν ῥάβδῳ⁴ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος⁵
 ;

Ὅλως⁶ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,⁷ καὶ τοιαύτη πορνεία,⁷ ἣτις οὐδὲ 5
 ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται,⁸ ὥστε γυναικῶς τινος τοῦ πατρὸς ἔχειν.
 Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι² ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,⁹ 2
 ἵνα ἐξαρθῇ¹⁰ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν 3
 γὰρ ὡς ἀπὼν¹¹ τῷ σώματι παρὼν¹² δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα
 ὡς παρὼν,¹² τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον,¹³ ἐν τῷ ὀνόματι 4
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ
 ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ¹⁴ εἰς ὄλεθρον¹⁵ τῆς 5
 σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ 6
 καλὸν τὸ καύχημα¹⁶ ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ¹⁷ ζύμη¹⁸ ὅλον τὸ

¹ πανταχοῦ, everywhere. ² φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ³ ταχέως, quickly, soon. ⁴ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁶ ὅλως, altogether, completely. ⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁸ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁹ πενθέω, mourn, lament. ¹⁰ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹¹ ἀπείμι, go away, depart. ¹² παρίμι, be present, have arrived. ¹³ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁴ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁵ ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹⁶ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁷ μικρός, small, little. ¹⁸ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment.

φύραμα¹ ζυμοῖ;² Ἐκκαθάρατε³ τὴν παλαιὰν⁴ ζύμην,⁵ ἵνα ἦτε νέον 7
 φύραμα,¹ καθὼς ἐστε ἄζυμοι.⁷ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα⁸ ἡμῶν ὑπὲρ
 ἡμῶν ἐτύθη⁹ χριστός· ὥστε ἐορτάζωμεν,¹⁰ μὴ ἐν ζύμῃ⁵ παλαιᾷ,⁴ 8
 μηδὲ ἐν ζύμῃ⁵ κακίας¹¹ καὶ πονηρίας,¹² ἀλλ' ἐν ἀζύμοις⁷
 εἰλικρινείας¹³ καὶ ἀληθείας.

Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ¹⁴ μὴ συναναμίγνυσθαι¹⁵ πόρνοις·¹⁶ καὶ 9
 οὐ πάντως¹⁷ τοῖς πόρνοις¹⁶ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς
 πλεονέκταις,¹⁸ ἢ ἄρπαξιν,¹⁹ ἢ εἰδωλολάτραις·²⁰ ἐπεὶ²¹ ὀφείλετε²²
 ἄρα²³ ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ 11
 συναναμίγνυσθαι,¹⁵ ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος²⁴ ἢ πόρνος,¹⁶ ἢ
 πλεονέκτης,¹⁸ ἢ εἰδωλολάτρης,²⁰ ἢ λοιδόρος,²⁵ ἢ μέθυσος,²⁶ ἢ
 ἄρπαξ·¹⁹ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.²⁷ Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω 12
 κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω²⁸ ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρίνει. 13
 Καὶ ἐξαρεῖτε²⁹ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

¹ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ² ζυμόω, leaven, ferment. ³ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ⁴ παλαιός, old, ancient. ⁵ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ⁶ νέος, new, young. ⁷ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ⁸ πάσχα, τό, passover, passover feast. ⁹ θύω, sacrifice, kill. ¹⁰ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ¹¹ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹² πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹³ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹⁴ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁵ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ¹⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹⁷ πάντως, altogether, by all means. ¹⁸ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹⁹ ἄρπαξ, rapacious. ²⁰ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²¹ ἐπεὶ, when, since. ²² ὀφείλω, owe, ought. ²³ ἄρα, so, then. ²⁴ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁵ λοιδόρος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ²⁶ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ²⁷ συνεσθίω, eat with. ²⁸ ἔσω, within, inside. ²⁹ ἐξαίρω, remove, drive away.

Τολμᾷ¹ τις ὑμῶν, πρᾶγμα² ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ **6**
 τῶν ἀδίκων,³ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν **2**
 κόσμον κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί⁴
 ἐστε κριτηρίων⁵ ἐλαχίστων;⁶ Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν **3**
 ; Μήτι⁷ γε⁸ βιωτικά;⁹ Βιωτικά⁹ μὲν οὖν κριτήρια⁵ ἐὰν ἔχητε, τοὺς **4**
 ἐξουθενημένους¹⁰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε.¹¹ Πρὸς **5**
 ἐντροπὴν¹² ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι¹³ ἐν ὑμῖν σοφὸς¹⁴ οὐδὲ εἷς,
 ὃς δυνήσεται διακρίναι¹⁵ ἀνὰ¹⁶ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ **6**
 ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;¹⁷ Ἦδη **7**
 μὲν οὖν ὅλως¹⁸ ἥττημα¹⁹ ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα²⁰ ἔχετε μεθ'
 ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;²¹ Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον
 ἀποστερεῖσθε;²² Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε²¹ καὶ ἀποστερεῖτε,²² καὶ **8**
 ταῦτα ἀδελφούς. Ἦ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι³ βασιλείαν θεοῦ οὐ **9**
 κληρονομήσουσιν;²³ Μὴ πλανᾶσθε:²⁴ οὔτε πόρνοι,²⁵ οὔτε
 εἰδωλολάτραι,²⁶ οὔτε μοιχοί,²⁷ οὔτε μαλακοί,²⁸ οὔτε ἀρσενοκοῖται,
 οὔτε πλεονέκται,³⁰ οὔτε κλέπται,³¹ οὔτε μέθυσοι,³² οὐ λοῖδοροι,³³ **10**
 οὐχ ἄρπαγες,³⁴ βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. Καὶ ταῦτά **11**

¹ τολμᾶω, dare, endure. ² πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ³ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁴ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ⁵ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁷ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁸ γέ, indeed, at least. ⁹ βιωτικός, matter of daily life, life. ¹⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹¹ καθίζω, you sit. ¹² ἐντροπή, ἤς, ἡ, shame, humiliation. ¹³ ἐνι, there is in, is present. ¹⁴ σοφός, wise. ¹⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁶ ἀνὰ, upwards, upon. ¹⁷ ἀπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁸ ὅλως, altogether, completely. ¹⁹ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ²⁰ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ²¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ²² ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²³ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁴ πλανᾶω, deceive, lead astray. ²⁵ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²⁶ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁷ μοιχός, ου, ὁ, adulterer. ²⁸ μαλακός, soft, effeminate. ²⁹ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ³⁰ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ³¹ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ³² μέθυσοι, ου, ὁ, drunkard. ³³ λοῖδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ³⁴ ἄρπαξ, ravenous, rapacious.

τινες ἤτε: ἀλλὰ ἀπελούσασθε,¹ ἀλλὰ ἡγιασθητε,² ἀλλ'
ἐδικαιώθητε³ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ
πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν,⁴ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει:⁵ πάντα μοι ἔξεστιν,⁴ 12
ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι⁶ ὑπὸ τινος. Τὰ βρώματα⁷ τῇ 13
κοιλίᾳ,⁸ καὶ ἡ κοιλία⁸ τοῖς βρώμασιν:⁷ ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ
ταῦτα καταργήσει.⁹ Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ,¹⁰ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ,
καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι: ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγειρεν καὶ 14
ἡμᾶς ἐξεγερει¹¹ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ 15
σώματα ὑμῶν μέλη¹² χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη¹² τοῦ
χριστοῦ ποιήσω πόρνης¹³ μέλη;¹² Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ 16
κολλώμενος¹⁴ τῇ πόρνῃ¹³ ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ
δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹⁴ τῷ κυρίῳ ἐν πνευμά 17
ἐστιν. Φεύγετε¹⁵ τὴν πορνείαν.¹⁰ Πᾶν ἁμάρτημα¹⁶ ὃ ἐὰν ποιήσῃ 18
ἄνθρωπος ἐκτὸς¹⁷ τοῦ σώματός ἐστιν: ὁ δὲ πορνεύων¹⁸ εἰς τὸ ἴδιον
σῶμα ἁμαρτάνει.¹⁹ Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς²⁰ τοῦ 19
ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ
ἐαυτῶν, ἡγοράσθητε²¹ γὰρ τιμῆς:²² δοξάσατε δὴ²³ τὸν θεὸν ἐν τῷ 20

¹ ἀπολούω, wash off, wash away. ² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³ δικαίω, justify, pronounce righteous. ⁴ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁶ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁷ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁸ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁰ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹¹ ἐξεγείρω, raise, raise up. ¹² μέλος, ους, τό, member, limb. ¹³ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹⁴ κολλάω, glue, cleave. ¹⁵ φεύγω, flee, escape. ¹⁶ ἁμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹⁷ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁸ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹⁹ ἁμαρτάνω, sin. ²⁰ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ²¹ ἀγοράζω, buy. ²² τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ²³ δὴ, also, indeed.

σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι.¹ 7

Διὰ δὲ τὰς πορνείας² ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ
ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν 3
ὀφειλομένην³ εὖνοιαν⁴ ἀποδιδότω·⁵ ὁμοίως⁶ δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ
ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,⁷ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· 4
ὁμοίως⁶ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,⁷ ἀλλ' ἡ
γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε⁸ ἀλλήλους, εἰ μήτι⁹ ἂν ἐκ συμφώνου¹⁰ 5
πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε¹¹ τῇ νηστείᾳ¹² καὶ τῇ προσευχῇ,¹³ καὶ
πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,¹⁴ ἵνα μὴ πειράζῃ¹⁵ ὑμᾶς ὁ
Σατανᾶς¹⁶ διὰ τὴν ἀκρασίαν¹⁷ ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ 6
συγγνώμην,¹⁸ οὐ κατ' ἐπιταγὴν.¹⁹ Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους 7
εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν·²⁰ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα²¹ ἔχει ἐκ θεοῦ,
ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις²² καὶ ταῖς χήραις,²³ καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἔαν 8

μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,²⁴ γαμησάτωσαν·²⁵ 9

κρεῖσσον²⁶ γὰρ ἐστὶν γαμῆσαι²⁵ ἢ πυροῦσθαι.²⁷ Τοῖς δὲ 10

¹ ἄπτομαι, touch or handle. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ ὀφείλω, owe, ought. ⁴ εὖνοια, ας, ἡ, favor, affection. ⁵ ἀποδίδωμι, give back, pay. ⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁷ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁸ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁰ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ¹¹ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ¹² νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹³ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁵ πειράζω, test, tempt. ¹⁶ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁷ ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence. ¹⁸ συγγνώμη, ἡς, ἡ, concession, indulgence. ¹⁹ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ²⁰ ἑμαυτοῦ, of myself. ²¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²² ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ²³ χήρα, ας, ἡ, widow. ²⁴ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁵ γαμέω, marry. ²⁶ κρεῖσσω, stronger, more excellent. ²⁷ πυρόω, burn, am purified by fire.

γεγαμηκόσιν¹ παραγγέλλω,² οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ
 ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι·³ ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,³ μενέτω ἄγαμος,⁴ ἢ 11
 τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω⁵ – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς 12
 δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει
 ἄπιστον,⁶ καὶ αὕτῃ συνευδοκεῖ⁷ οἰκεῖν⁸ μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω
 αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,⁶ καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ⁷ 13
 οἰκεῖν⁸ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἐγιάσται⁹ γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ 14
 ἄπιστος⁶ ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγιάσται⁹ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος⁶ ἐν τῷ
 ἀνδρί· ἐπεὶ¹⁰ ἄρα¹¹ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά¹² ἐστίν, νῦν δὲ ἁγία
 ἐστίν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος⁶ χωρίζεται,³ χωριζέσθω.³ Οὐ δεδούλωται¹³ 15
 ὁ ἀδελφὸς ἡ ἡ ἀδελφή¹⁴ ἐν τοῖς τοιούτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν
 ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ἡ τί 16
 οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν¹⁵ ὁ 17
 θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ
 οὕτως¹⁶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.¹⁷ 18
 Περιτετμημένους¹⁸ τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω.¹⁹ Ἐν ἀκροβυστία
 τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω.¹⁸ Ἡ περιτομή²¹ οὐδὲν ἐστίν, καὶ ἡ 19
 ἀκροβυστία²⁰ οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις²² ἐντολῶν θεοῦ. 20

¹γαμέω, marry. ²παραγγέλλω, order, command. ³χωρίζω, separate, depart. ⁴ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁵καταλλάσσω, reconcile. ⁶ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁷συνευδοκέω, consent, approve. ⁸οἰκέω, inhabit, dwell. ⁹ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁰ἐπεὶ, when, since. ¹¹ἄρα, so, then. ¹²ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹³δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹⁴ἀδελφή, ἥς, ἡ, sister. ¹⁵μερίζω, divide, part. ¹⁶οὕτως, thus, so. ¹⁷διατάσσω, command, give orders to. ¹⁸περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹⁹ἐπισπάομαι, become uncircumcised. ²⁰ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ²¹περιτομή, ἥς, ἡ, circumcision. ²²τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping.

Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει¹ ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος 21
ἐκλήθη; Μὴ σοι μελέτω:² ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος³
γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι.⁴ Ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, 22
ἀπελεύθερος⁵ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως⁶ καὶ ὁ ἐλεύθερος³ κληθεὶς,
δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς⁷ ἡγοράσθητε:⁸ μὴ γίνεσθε δοῦλοι 23
ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω 24
παρὰ θεῶ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων⁹ ἐπιταγὴν¹⁰ κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην¹¹ δὲ 25
δίδωμι ὡς ἡλεημένος¹² ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω¹³ οὖν 26
τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν¹⁴ ἀνάγκην,¹⁵ ὅτι καλὸν
ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. Δέδεσαι¹⁶ γυναικί; Μὴ ζῇτε λύσιν.¹⁷ 27
Λέλυσαι¹⁸ ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζῇτε γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης,¹⁹ 28
οὐχ ἡμαρτες:²⁰ καὶ ἐὰν γήμῃ¹⁹ ἡ παρθένος,⁹ οὐχ ἡμαρτεν.²⁰
Θλίψιν²¹ δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.²²
Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος:²³ τὸ λοιπὸν 29
ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσιν: καὶ οἱ 30
κλαίοντες,²⁴ ὡς μὴ κλαίοντες:²⁴ καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες:
καὶ οἱ ἀγοράζοντες,⁸ ὡς μὴ κατέχοντες:²⁵ καὶ οἱ χρώμενοι⁴ τῷ 31

¹ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ² μέλει, it is a care, it concerns. ³ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁴ χρᾶσθαι, use, make use of. ⁵ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁷ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ⁸ ἀγοράζω, buy. ⁹ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹⁰ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ¹¹ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ¹² ἐλεέω, have mercy, pity. ¹³ νομίζω, suppose, think. ¹⁴ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁵ ἀνάγκη, ἡς, ἡ, necessity, distress. ¹⁶ δέω, bind, tie. ¹⁷ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ¹⁸ λύω, untie, loose. ¹⁹ γαμέω, marry. ²⁰ ἁμαρτάνω, sin. ²¹ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²² φείδομαι, spare, abstain. ²³ συστελλω, limit, shorten. ²⁴ κλαίω, weep, weep for. ²⁵ κατέχω, hold back, hold fast.

κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι:¹ παράγει² γὰρ τὸ σχῆμα³
 τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους⁴ εἶναι. Ὁ ἄγαμος⁵ ³²
 μεριμνᾷ⁶ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει⁷ τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ γαμήσας⁸ ³³
 μεριμνᾷ⁶ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει⁷ τῇ γυναικί. Μεμέρισται⁹ ³⁴
 καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.¹⁰ Ἡ ἄγαμος⁵ μεριμνᾷ⁶ τὰ τοῦ κυρίου,
 ἵνα ἡ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα⁸ μεριμνᾷ⁶ τὰ
 τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει⁷ τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν ³⁵
 αὐτῶν συμφέρον¹¹ λέγω: οὐχ ἵνα βρόχον¹² ὑμῖν ἐπιβάλω,¹³ ἀλλὰ
 πρὸς τὸ εὐσχημον¹⁴ καὶ εὐπρόσεδρον¹⁵ τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως.¹⁶
 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν¹⁷ ἐπὶ τὴν παρθένον¹⁰ αὐτοῦ νομίζει,¹⁸ ἂν ἡ ³⁶
 ὑπέρακμος,¹⁹ καὶ οὕτως ὀφείλει²⁰ γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω: οὐχ
 ἁμαρτάνει:²¹ γαμείτωσαν.⁸ Ὃς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος²² ἐν τῇ καρδίᾳ, ³⁷
 μὴ ἔχων ἀνάγκην,²³ ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος,
 καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ
 παρθένον,¹⁰ καλῶς²⁴ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων²⁵ καλῶς²⁴ ποιεῖ: ³⁸
 ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων²⁵ κρεῖσσον²⁶ ποιεῖ. Γυνὴ δέδεταί²⁷ νόμῳ ἐφ' ³⁹
 ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς: ἂν δὲ καὶ κοιμηθῇ²⁸ ὁ ἀνὴρ,
 ἐλευθέρᾳ²⁹ ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι,⁸ μόνον ἐν κυρίῳ. ⁴⁰

¹ καταχράσθαι, make full use of, use up. ² παράγω, pass by, depart. ³ σχῆμα, τὸς, τό, outward appearance, form. ⁴ ἀμερίμνος, free from care, free from anxiety. ⁵ ἄγαμος, οὐ, ἡ, unmarried. ⁶ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁷ ἀρέσκω, please, serve. ⁸ γαμέω, marry. ⁹ μερίζω, divide, part. ¹⁰ παρθένος, οὐ, ἡ, virgin. ¹¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹² βρόχος, οὐ, ὁ, noose, noose or snare. ¹³ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁴ εὐσχήμων, honorable. ¹⁵ εὐπρόσεδρος, devoted. ¹⁶ ἀπερισπάστως, without distraction. ¹⁷ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹⁸ νομίζω, suppose, think. ¹⁹ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ²⁰ ὀφείλω, owe, ought. ²¹ ἁμαρτάνω, sin. ²² ἐδραῖος, steadfast, firm. ²³ ἀνάγκη, ἡς, ἡ, necessity, distress. ²⁴ καλῶς, rightly, well. ²⁵ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ²⁶ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ²⁷ δέω, bind, tie. ²⁸ κοιμάσθαι, sleep, fall asleep. ²⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην:¹

δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,² οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν³ ἔχομεν. Ἦ 8

γινώσκιν³ φυσιοί,⁴ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.⁵ Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, 2

οὐδέπω⁶ οὐδὲν ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν 3

θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως⁷ οὖν τῶν 4

εἰδωλοθύτων,² οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον⁸ ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι

οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ εἶπερ⁹ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, 5

εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ὥσπερ¹⁰ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι

πολλοί: ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς 6

αὐτόν: καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς

δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινώσκιν: ³ τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει¹¹ 7

τοῦ εἰδώλου⁸ ἕως ἄρτι¹² ὡς εἰδωλόθυτον² ἐσθίουσιν, καὶ ἡ

συνείδησις¹¹ αὐτῶν ἀσθενής¹³ οὕσα μολύνεται.¹⁴ Βρωμα¹⁵ δὲ ἡμᾶς 8

οὐ παρίστησιν¹⁶ τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,¹⁷

οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.¹⁸ Βλέπετε δὲ μήπως¹⁹ ἡ 9

ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα²⁰ γένηται τοῖς ἀσθενούσιν.²¹ Ἐὰν 10

γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γινώσκιν³ ἐν εἰδωλείῳ²² κατακείμενον,²³

¹ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ³ γινώσκιν, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁴ φυσιώ, puff or blow up, be arrogant. ⁵ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁶ οὐδέπω, not yet, still not. ⁷ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁸ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ⁹ εἶπερ, if perhaps, if indeed. ¹⁰ ὥσπερ, just as, even as. ¹¹ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹² ἄρτι, now, just now. ¹³ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁴ μολύνω, stain, soil. ¹⁵ βρωμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁶ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁷ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁸ ὑστερέω, lack, need. ¹⁹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²⁰ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ²¹ ἀσθενέω, be weak, sick. ²² εἰδωλείον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ²³ κατάκειμαι, lie down, lie sick.

οὐχὶ ἡ συνείδησις¹ αὐτοῦ ἀσθενοῦς² ὄντος οἰκοδομηθήσεται³ εἰς
 τὸ τὰ εἰδωλόθυτα⁴ ἐσθίειν; Καὶ ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν⁵ ἀδελφὸς 11
 ἐπὶ τῇ σῇ⁶ γνώσει,⁷ δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ 12
 ἁμαρτάνοντες⁸ εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες⁹ αὐτῶν τὴν
 συνείδησιν¹ ἀσθενοῦσαν,⁵ εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε.⁸ Διόπερ¹⁰ εἰ 13
 βρῶμα¹¹ σκανδαλίζει¹² τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹³ εἰς
 τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹²

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹⁴ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν 9
 τὸν κύριον ἡμῶν ἐώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; 2
 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε¹⁵ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγίς
 τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς¹⁷ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία¹⁸ 3
 τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν¹⁹ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν 4
 φαγεῖν καὶ πιεῖν; Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν²⁰ γυναῖκα 5
 περιάγειν,²¹ ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ
 κυρίου, καὶ Κηφᾶς;²² Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας²³ οὐκ ἔχομεν 6
 ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;²⁴ Τίς στρατεύεται²⁵ ἰδίῳις ὀψωνίοις²⁶ 7
 ποτέ;²⁷ Τίς φυτεύει²⁸ ἀμπελῶνα,²⁹ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ

¹ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ² ἀσθενής, weak, infirm. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁴ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁵ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁶ σός, your, yours. ⁷ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁸ ἁμαρτάνω, sin. ⁹ τύπτω, smite, beat. ¹⁰ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹¹ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹² σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹³ κρέας, τό, meat, flesh. ¹⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁵ γέ, indeed, at least. ¹⁶ σφραγίς, ἴδος, ἡ, seal, signet ring. ¹⁷ ἀποστολή, ἥς, ἡ, apostleship, commission. ¹⁸ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁰ ἀδελφή, ἥς, ἡ, sister. ²¹ περιάγω, lead around, go about. ²² Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ²³ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²⁴ ἐργάζομαι, work, word. ²⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁶ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ²⁷ ποτέ, once, at some time. ²⁸ φυτεύω, plant. ²⁹ ἀμπελών, ὄνος, ὁ, vineyard.

ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει¹ ποίμνην,² καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος³ τῆς
 ποίμνης² οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἡ οὐχὶ 8
 καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, 9
 Οὐ φιμώσεις⁴ βοῦν⁵ ἀλοῶντα.⁶ Μὴ τῶν βοῶν⁵ μέλει⁷ τῷ θεῷ; Ἡ 10
 δι' ἡμᾶς πάντως⁸ λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι
 ὀφείλει⁹ ὁ ἄροτριῶν¹⁰ ἄροτριᾶν,¹⁰ καὶ ὁ ἀλοῶν⁶ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ
 μετέχειν¹¹ ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ¹² ἐσπείραμεν, 11
 μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ¹³ θερίσομεν;¹⁴ Εἰ ἄλλοι τῆς 12
 ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,¹¹ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ
 ἐχρησάμεθα¹⁵ τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν,¹⁶ ἵνα μὴ
 ἐγκοπὴν¹⁷ τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι 13
 οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι¹⁸ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ
 θυσιαστηρίῳ¹⁹ προσεδρεύοντες²⁰ τῷ θυσιαστηρίῳ¹⁹
 συμμερίζονται;²¹ Οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν²² τοῖς τὸ 14
 εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν²³ ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ 15
 οὐδενὶ ἐχρησάμην¹⁵ τούτων· οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως
 γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά
 μου ἵνα τις κενώσῃ.²⁵ Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι 16

¹ ποιμαίνω, shepherd, rule. ² ποίμνη, ης, ἡ, flock. ³ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁴ φιμώω, muzzle, silence. ⁵ βοῦς, ό, ox, cow. ⁶ ἀλοάω, thresh.
⁷ μέλει, it is a care, it concerns. ⁸ πάντως, altogether, by all means. ⁹ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁰ ἄροτριάω, plow. ¹¹ μετέχω, partake of,
 share in. ¹² πνευματικός, spiritual. ¹³ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁴ θερίζω, reap, gather. ¹⁵ χρᾶμαι, use, make use of. ¹⁶ στέγω, endure, bear.
¹⁷ ἐγκοπὴ, ἡς, ἡ, hindrance, impediment. ¹⁸ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁹ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²⁰ προσεδρεύω, wait upon, minister to.
²¹ συμμερίζομαι, partake with. ²² διατάσσω, command, give orders to. ²³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²⁴ καύχημα, τος, τό,
 boasting, ground of boasting. ²⁵ κενώω, empty, make void.

καύχημα: ¹ ἀνάγκη ² γὰρ μοι ἐπίκειται: ³ οὐαὶ ⁴ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ
 εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκῶν ⁵ τοῦτο πράσσω, ⁶ μισθὸν ⁷ ἔχω: εἰ δὲ ¹⁷
 ἄκων, ⁸ οἰκονομίαν ⁹ πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός; ¹⁸
 Ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον ¹⁰ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
 χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι ¹¹ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ
 εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος ¹² γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν ¹³ ¹⁹
 ἐδούλωσα, ¹⁴ ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. ¹⁵ Καὶ ἐγενόμην τοῖς ²⁰
 Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω: ¹⁵ τοῖς ὑπὸ νόμον
 ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω: ¹⁵ τοῖς ἀνόμοις ¹⁶ ὡς ²¹
 ἄνομος, ¹⁶ μὴ ὢν ἄνομος ¹⁶ θεῷ ἀλλ' ἐννομος ¹⁷ χριστῷ, ἵνα
 κερδήσω ¹⁵ ἀνόμους. ¹⁶ Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ¹⁸ ὡς ἀσθενής, ¹⁸ ²²
 ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς ¹⁸ κερδήσω. ¹⁵ Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα
 πάντως ¹⁹ τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα ²³
 συγκοινωνός ²⁰ αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ ²¹ ²⁴
 τρέχοντες ²² πάντες μὲν τρέχουσιν, ²³ εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον ²⁴
 ; Οὕτως τρέχετε, ²⁵ ἵνα καταλάβητε. ²⁶ Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος ²⁷ ²⁵
 πάντα ἐγκρατεύεται: ²⁸ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν ²⁹ στέφανον ³⁰
 λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἀφθαρτον. ³¹ Ἐγὼ τοίνυν ³² οὕτως τρέχω ³³ ὡς ²⁶

¹ καύχημα, to, τό, boasting, ground of boasting. ² ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ³ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ⁴ οὐαὶ, woe! alas! woe! ⁵ ἐκῶν, of one's own free will, voluntarily. ⁶ πράσσω, do, perform. ⁷ μισθός, οὗ, ὁ, wages, reward. ⁸ ἄκων, unwilling. ⁹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹⁰ ἀδάπανος, free, free of charge. ¹¹ καταχράσσομαι, make full use of, use up. ¹² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹³ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁴ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ¹⁵ κερδαίνω, gain, win. ¹⁶ ἄνομος, lawless, without law. ¹⁷ ἐννομος, legal, lawful. ¹⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁹ πάντως, altogether, by all means. ²⁰ συγκοινωνός, οὗ, ὁ, partaker, participant. ²¹ στάδιον, οὗ, τό, stadia, length of a stadium. ²² τρέχω, run, exercise myself. ²³ τρέχω, they run. ²⁴ βραβεῖον, οὗ, τό, prize. ²⁵ τρέχω, you run. ²⁶ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ²⁷ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²⁸ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁹ φθαρτός, perishable, corruptible. ³⁰ στέφανος, οὗ, ὁ, crown, garland. ³¹ ἀφθαρτος, imperishable, immortal. ³² τοίνυν, accordingly, therefore. ³³ τρέχω, I run.

οὐκ ἀδήλως:¹ οὕτως πυκτεύω,² ὥς οὐκ ἀέρα³ δέρων:⁴ ἀλλ' ²⁷
 ὑπωπιάζω⁵ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,⁶ μήπως,⁷ ἄλλοις
 κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος⁸ γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,⁹ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες **10**
 ὑπὸ τὴν νεφέλην¹⁰ ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,¹¹ **2**
 καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ¹⁰ καὶ ἐν
 τῇ θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα¹² πνευματικὸν¹³ ἔφαγον, **3**
 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα¹⁴ πνευματικὸν¹³ ἔπιον: ἔπινον γὰρ ἐκ
 πνευματικῆς¹³ ἀκολουθούσης πέτρας:¹⁵ ἡ δὲ πέτρα¹⁵ ἦν ὁ χριστός.
 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν¹⁶ ὁ θεός: **5**
 κατεστρώθησαν¹⁷ γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ταῦτα δὲ τύποι¹⁸ ἡμῶν **6**
 ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς¹⁹ κακῶν, καθὼς
 κακεῖνοι²⁰ ἐπεθύμησαν.²¹ Μηδὲ εἰδωλολάτραι²² γίνεσθε, καθὼς **7**
 τινες αὐτῶν: ὥσπερ²³ γέγραπται, Ἐκάθισεν²⁴ ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ
 πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.²⁵ Μηδὲ πορνεύωμεν,²⁶ καθὼς τινες **8**
 αὐτῶν ἐπόρνευσαν,²⁶ καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι²⁷ τρεῖς
 χιλιάδες.²⁸ Μηδὲ ἐκπειράζωμεν²⁹ τὸν χριστόν, καθὼς καὶ τινες **9**

¹ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ² πυκτεύω, box. ³ ἀήρ, οὐ, ὁ, air. ⁴ δέρω, beat, flay. ⁵ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ⁶ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ⁷ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁸ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ⁹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁰ νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ¹¹ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹² βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹³ πνευματικός, spiritual. ¹⁴ πόμα, τος, τό, drink. ¹⁵ πέτρα, ας, ἡ, rock. ¹⁶ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁷ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁸ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁹ ἐπιθυμητής, ου, ὁ, one who desires, eager desirer of. ²⁰ κακεῖνος, and he, and she. ²¹ ἐπιθυμέω, desire, long for. ²² εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²³ ὥσπερ, just as, even as. ²⁴ καθίζω, seat, sit. ²⁵ παίζω, play, amuse oneself. ²⁶ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ²⁷ εἴκοσι, twenty, 20. ²⁸ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ²⁹ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt.

αὐτῶν ἐπειράσαν,¹ καὶ ὑπὸ τῶν ὄφειων² ἀπώλοντο. Μηδὲ ¹⁰
 γογγύζετε,³ καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν,³ καὶ ἀπώλοντο
 ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.⁴ Ταῦτα δὲ πάντα τύποι⁵ συνέβαινον⁶ ¹¹
 ἐκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν⁷ ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη⁸ τῶν
 αἰώνων κατήντησεν.⁹ Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ. ¹²
 Πειρασμὸς¹⁰ ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος:¹¹ πιστὸς δὲ ὁ ¹³
 θεός, ὃς οὐκ ἐάσει¹² ὑμᾶς πειρασθῆναι¹ ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ
 ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ¹⁰ καὶ τὴν ἔκβασιν,¹³ τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς
 ὑπενεγκεῖν.¹⁴

Διόπερ,¹⁵ ἀγαπητοί μου, φεύγετε¹⁶ ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.¹⁷ Ὡς ¹⁴
 φρονίμοις¹⁸ λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. Τὸ ποτήριον¹⁹ τῆς ¹⁶
 εὐλογίας²⁰ ὃ εὐλογοῦμεν,²¹ οὐχὶ κοινωνία²² τοῦ αἵματος τοῦ
 χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν,²³ οὐχὶ κοινωνία²² τοῦ
 σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμα, οἱ πολλοί ¹⁷
 ἐσμεν: οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.²⁴ Βλέπετε τὸν ¹⁸
 Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας²⁵ κοινωνοὶ²⁶
 τοῦ θυσιαστηρίου²⁷ εἰσίν; Τί οὖν φημι; Ὅτι εἰδωλὸν²⁸ τί ἐστίν; ¹⁹

¹ πειράζω, test, tempt. ² ὄφις, εἰς, δ, snake, serpent. ³ γογγύζω, mutter, murmur. ⁴ ὀλοθρευτής, οὗ, ὁ, destroyer. ⁵ τύπος, οὗ, ὁ, mark, example. ⁶ συμβαίνω, come together, come to pass. ⁷ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ⁸ τέλος, οὗς, τό, end, purpose. ⁹ καταντάω, come to, arrive. ¹⁰ πειρασμός, οὗ, ὁ, temptation, trial. ¹¹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹² ἐάω, permit, allow. ¹³ ἔκβασις, εἰς, ἡ, outcome, way out. ¹⁴ ὑποφέρω, endure, bear up under. ¹⁵ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁶ φεύγω, flee, escape. ¹⁷ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ¹⁸ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁹ ποτήριον, οὗ, τό, cup, drinking cup. ²⁰ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ²¹ εὐλογέω, bless. ²² κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²³ κλάω, break. ²⁴ μετέχω, partake of, share in. ²⁵ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ²⁶ κοινωνός, οὗ, ὁ, partner, sharer. ²⁷ θυσιαστήριον, οὗ, τό, altar. ²⁸ εἶδωλον, οὗ, τό, image, idol.

Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν¹ τί ἐστίν; Ἀλλ' ὅτι ἃ θύει² τὰ ἔθνη, 20
 δαιμονίοις θύει,² καὶ οὐ θεῶ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς³ τῶν
 δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον⁴ κυρίου πίνειν καὶ 21
 ποτήριον⁴ δαιμονίων: οὐ δύνασθε τραπέζης⁵ κυρίου μετέχειν⁶ καὶ
 τραπέζης⁵ δαιμονίων. Ἡ παραζηλοῦμεν⁷ τὸν κύριον; Μὴ 22
 ἰσχυρότεροι⁸ αὐτοῦ ἐσμέν;

Πάντα μοι ἔξεστιν,⁹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.¹⁰ Πάντα μοι ἔξεστιν,⁹ 23
 ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.¹¹ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ 24
 τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ¹² πωλούμενον¹³ ἐσθίετε, 25
 μηδὲν ἀνακρίνοντες¹⁴ διὰ τὴν συνείδησιν:¹⁵ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ 26
 καὶ τὸ πλήρωμα¹⁶ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων,¹⁷ καὶ 27
 θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον¹⁸ ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν
 ἀνακρίνοντες¹⁴ διὰ τὴν συνείδησιν.¹⁵ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο 28
 εἰδωλόθυτόν¹ ἐστίν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα¹⁹ καὶ
 τὴν συνείδησιν:¹⁵ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα¹⁶ αὐτῆς. 29
 Συνείδησιν¹⁵ δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα
 τί γὰρ ἡ ἐλευθερία²⁰ μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;¹⁵ Εἰ 30
 ἐγὼ χάριτι μετέχω,⁶ τί βλασφημοῦμαι²¹ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;²²

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ² θύω, sacrifice, kill. ³ κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ⁴ ποτήριον, οὐ, τό, cup, drinking cup. ⁵ τράπεζα, ἡ, table. ⁶ μετέχω, partake of, share in. ⁷ παραζηλώω, provoke to jealousy, make jealous. ⁸ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹⁰ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹¹ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹² μάκελλον, οὐ, τό, meat market, food market. ¹³ πωλέω, sell. ¹⁴ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁵ συνείδησις, εὖ, ἡ, conscience. ¹⁶ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁸ παρατιθέμι, set before, entrust. ¹⁹ μηνύω, make known, report. ²⁰ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²¹ βλασφημέω, revile, blaspheme. ²² εὐχαριστέω, give thanks, thank.

Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν 31

θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι¹ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλησιν² 32

καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ: καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω,³ 33

μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ⁴ συμφέρον,⁵ ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα
σωθῶσιν.

Μιμηταί⁶ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ χριστοῦ. 11

Ἐπαινῶ⁷ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,⁸ καὶ καθὼς 2

παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις⁹ κατέχετε.¹⁰ Θέλω δὲ ὑμᾶς 3

εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ

γυναικός, ὁ ἀνὴρ: κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ 4

προσευχόμενος ἢ προφητεύων,¹¹ κατὰ κεφαλῆς ἔχων,

καταισχύνει¹² τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη 5

ἢ προφητεύουσα¹¹ ἀκατακαλύπτῳ¹³ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει¹²

τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: ἐν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ.¹⁴ Εἰ 6

γὰρ οὐ κατακαλύπτεται¹⁵ γυνή, καὶ κειράσθω:¹⁶ εἰ δὲ αἰσχρὸν¹⁷

γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹⁶ ἢ ξυράσθαι,¹⁴ κατακαλυπτέσθω.¹⁵ Ἄνὴρ 7

μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹⁸ κατακαλύπτεσθαι¹⁵ τὴν κεφαλὴν, εἰκῶν¹⁹

¹ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ² Ἑλλήν, ἡνός, ὁ, Greek, Hellenic. ³ ἀρέσκω, please, serve. ⁴ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁶ μιμητής, οὗ, ὁ, imitator. ⁷ ἐπαινέω, praise, commend. ⁸ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁹ παράδοσις, εὖς, ἡ, tradition, instruction. ¹⁰ κατέχω, hold back, hold fast. ¹¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹² καταισχύνω, put to shame, shame. ¹³ ἀκατακαλύπτως, uncovered, not veiled. ¹⁴ ξυράω, shave. ¹⁵ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹⁶ κείρω, shear, cut off. ¹⁷ αἰσχρός, shameful, base. ¹⁸ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁹ εἰκῶν, ὄνος, ἡ, image, likeness.

καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. Οὐ γάρ 8
ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός: καὶ γὰρ οὐκ 9
ἐκτίσθη¹ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ 10
τοῦτο ὀφείλει² ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς
ἀγγέλους. Πλὴν³ οὔτε ἀνὴρ χωρὶς⁴ γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς⁴ 11
ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. Ὡςπερ⁵ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ 12
ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς 13
κρίνατε: πρέπον⁶ ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον⁷ τῷ θεῷ
προσεύχεσθαι: Ἡ οὐδὲ αὕτῃ ἡ φύσις⁸ διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ 14
μὲν ἐὰν κομᾷ,⁹ ἀτιμία¹⁰ αὐτῷ ἐστίν: Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ,⁹ δόξα 15
αὐτῇ ἐστίν. Ὅτι ἡ κόμη¹¹ ἀντὶ¹² περιβολαίου¹³ δέδοται. Εἰ δέ τις 16
δοκεῖ φιλόνηκος¹⁴ εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν¹⁵ οὐκ ἔχομεν,
οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων¹⁶ οὐκ ἐπαινῶ,¹⁷ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον¹⁸ 17
ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον¹⁹ συνέρχεσθε. Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων 18
ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα²¹ ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ
μέρος²² τι πιστεύω. Δεῖ γὰρ καὶ αἵρέσεις²³ ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ 19
δόκιμοι²⁴ φανεροὶ²⁵ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων²⁰ οὖν ὑμῶν 20

¹ κτίζω, create, form. ² ὀφείλω, owe, ought. ³ πλὴν, however, but. ⁴ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁵ ὥςπερ, just as, even as. ⁶ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ⁷ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁸ φύσις, εὖς, ἡ, nature, inherent nature. ⁹ κομᾶω, have long hair, wear the hair long. ¹⁰ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹¹ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ¹² ἀντὶ, instead of, in place of. ¹³ περιβολαῖον, οὐ, τό, covering, cloak. ¹⁴ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ¹⁵ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom. ¹⁶ παραγγέλλω, order, command. ¹⁷ ἐπαινέω, praise, commend. ¹⁸ κρεῖττον, stronger, more excellent. ¹⁹ ἥττων, lesser, inferior. ²⁰ συνέρχεσθαι, come together, come or go with. ²¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ²² μέρος, οὖς, τό, part, portion. ²³ αἵρεσις, εὖς, ἡ, choice, faction. ²⁴ δόκιμος, tested, approved. ²⁵ φανερός, manifest, apparent.

ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν¹ δεῖπνον² φαγεῖν. Ἐκαστος γὰρ 21
 τὸ ἴδιον δεῖπνον² προλαμβάνει³ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ,⁴
 ὃς δὲ μεθύει.⁵ Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; 22
 Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε,⁶ καὶ καταισχύνετε⁷
 τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; Ἐπαινέσω⁸ ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ
 ἐπαινῶ.⁸ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον⁹ ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα 23
 ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον,
 καὶ εὐχαριστήσας¹⁰ ἔκλασεν¹¹ καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό 24
 μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλόμενον:¹¹ τοῦτο ποιεῖτε εἰς
 τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.¹² Ὡσαύτως¹³ καὶ τὸ ποτήριον¹⁴ μετὰ τὸ 25
 δειπνήσαι,¹⁵ λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον¹⁴ ἡ καινὴ¹⁶ διαθήκη¹⁷
 ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις¹⁸ ἂν πίνητε, εἰς τὴν
 ἐμὴν ἀνάμνησιν.¹² Ὡσάκις¹⁸ γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, 26
 καὶ τὸ ποτήριον¹⁴ τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου
 καταγγέλλετε¹⁹ ἄχρι²⁰ οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὡστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον 27
 τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον¹⁴ τοῦ κυρίου ἀναξίως²¹ τοῦ κυρίου,
 ἔνοχος²² ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. 28
 Δοκιμαζέτω²³ δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου

¹ κυριακός, Lord's, of the Lord. ² δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ³ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ⁵ μεθύω, be drunken, am drunk. ⁶ καταφρονέω, think little of, despise. ⁷ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁸ ἐπαινέω, praise, commend. ⁹ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁰ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹¹ κλάω, break. ¹² ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ¹³ ὡσαύτως, likewise. ¹⁴ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹⁵ δειπνέω, eat, dine. ¹⁶ καινός, new, fresh. ¹⁷ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ¹⁸ ὡσάκις, as often as. ¹⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²⁰ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²¹ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ²² ἔνοχος, involved in, liable. ²³ δοκιμάζω, prove, approve.

ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου¹ πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων 29
 ἀναξίως,² κρίμα³ ἐαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων⁴ τὸ σῶμα
 τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς⁵ καὶ ἄρρωστοι,⁶ 30
 καὶ κοιμῶνται⁷ ἱκανοί.⁸ Εἰ γὰρ ἐαυτοὺς διεκρίνομεν,⁴ οὐκ ἂν 31
 ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα,⁹ ἵνα μὴ σὺν 32
 τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.¹⁰ Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι¹¹ 33
 εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.¹² Εἰ δέ τις πεινᾷ,¹³ ἐν οἴκῳ 34
 ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα³ συνέρχησθε.¹¹ Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἂν
 ἔλθω, διατάξομαι.¹⁴

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,¹⁵ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.¹⁶ 12

Οἶδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα¹⁷ τὰ ἄφωνα,¹⁸ ὡς ἂν
 ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι.¹⁹ Διὸ γνωρίζω²⁰ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι 3
 θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα²¹ Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν,
 Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

Διαιρέσεις²² δὲ χαρισμάτων²³ εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ 4

διαιρέσεις²² διακονιῶν²⁴ εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις²² 6

ἐνεργημάτων²⁵ εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν θεός, ὁ ἐνεργῶν²⁶ τὰ πάντα

¹ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ² ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ³ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ⁵ ἀσθενής, weak, infirm. ⁶ ἄρρωστος, sick, ill. ⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁸ ἱκανός, sufficient, able. ⁹ παιδεύω, teach, educate. ¹⁰ κατακρίνω, condemn. ¹¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹² ἐκδέχομαι, await, expect. ¹³ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁴ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁷ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁸ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁹ ἀπάγω, lead away, lead. ²⁰ γνωρίζω, make known, declare. ²¹ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²² διαιρέσεις, εως, ή, division, variety. ²³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²⁴ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ²⁵ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ²⁶ ἐνεργέω, work, effect.

ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις¹ τοῦ πνεύματος πρὸς 7
 τὸ συμφέρον.² Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος 8
 σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως,³ κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα· ἑτέρῳ δὲ 9
 πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλω δὲ χαρίσματα⁴ ἰαμάτων⁵ ἐν
 τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλω δὲ ἐνεργήματα⁶ δυνάμεων, ἄλλω δὲ 10
 προφητεία,⁷ ἄλλω δὲ διακρίσεις⁸ πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη⁹
 γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία¹⁰ γλωσσῶν· πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ 11
 τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν¹² ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς
 βούλεται.¹³

Καθάπερ¹⁴ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἑστίν, καὶ μέλη¹⁵ ἔχει πολλά, πάντα δὲ 12
 τὰ μέλη¹⁵ τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ ὄντα, ἐν ἑστίν σῶμα·
 οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν 13
 σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλληγνες,¹⁶ εἴτε δοῦλοι
 εἴτε ἐλεύθεροι·¹⁷ καὶ πάντες εἰς ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.¹⁸ Καὶ γὰρ 14
 τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος¹⁵ ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, 15
 Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ
 ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς,¹⁹ Ὅτι οὐκ εἰμὶ 16
 ὁφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ

¹ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁵ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ⁶ ἐνεργημα, τος, τό, effect, activity. ⁷ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ⁸ διάκρισις, εως, ἡ, act of passing judgment. ⁹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁰ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹¹ ἐνεργέω, work, effect. ¹² διαιρέω, distribute, divide. ¹³ βούλομαι, wish, will. ¹⁴ καθάπερ, even as, just as. ¹⁵ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁶ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellenic. ¹⁷ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁸ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁹ οὖς, ους, τό, ear.

τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ¹ ἡ ἀκοή;² Εἰ ὅλον 17
 ἀκοή,² ποῦ¹ ἡ ὄσφρησις;³ Νυνὶ⁴ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη⁵ ἐν 18
 ἑκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ 19
 πάντα ἐν μέλος,⁵ ποῦ¹ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη,⁵ ἐν δὲ 20
 σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, Χρεῖαν⁶ σου 21
 οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, Χρεῖαν⁶ ὑμῶν οὐκ ἔχω. 22
 Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη⁵ τοῦ σώματος
 ἀσθενέστερα⁷ ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά⁸ ἐστίν· καὶ ἃ δοκοῦμεν 23
 ἀτιμότερα⁹ εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν¹⁰ περισσοτέραν¹¹
 περιτίθεμεν¹²· καὶ τὰ ἀσχήμονα¹³ ἡμῶν εὐσχημοσύνην¹⁴
 περισσοτέραν¹¹ ἔχει· τὰ δὲ εὐσχήμονα¹⁵ ἡμῶν οὐ χρεῖαν⁶ ἔχει· 24
 ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν¹⁶ τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹⁷
 περισσοτέραν¹¹ δοῦν τιμὴν,¹⁰ ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα¹⁸ ἐν τῷ σώματι, 25
 ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν¹⁹ τὰ μέλη.⁵ Καὶ εἴτε 26
 πάσχει²⁰ ἐν μέλος,⁵ συμπάσχει²¹ πάντα τὰ μέλη·⁵ εἴτε δοξάζεται
 ἐν μέλος,⁵ συγχαίρει²² πάντα τὰ μέλη.⁵ Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα 27
 χριστοῦ, καὶ μέλη⁵ ἐκ μέρους.²³ Καὶ οὕς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ 28
 ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον²⁴ προφήτας, τρίτον

¹ ποῦ, where?. ² ἀκοή, ἤσ, ἡ, hearing, report. ³ ὄσφρησις, εὖσ, ἡ, sense of smell, nose. ⁴ νυνί, now, already. ⁵ μέλος, οὖς, τό, member, limb.
⁶ χρεῖα, ας, ἡ, need, necessity. ⁷ ἀσθενής, weak, infirm. ⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁹ ἀτιμος, without honor, dishonored. ¹⁰ τιμή, ἤς, ἡ, honor, price. ¹¹ περισσός, excessive, abundant. ¹² περιτίθημι, place around, put around. ¹³ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹⁴
 εὐσχημοσύνη, ἤς, ἡ, propriety, seemliness. ¹⁵ εὐσχήμων, honorable. ¹⁶ συγκεράννυμι, blend, unite. ¹⁷ ὑστερέω, lack, need. ¹⁸ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ²⁰ πάσχω, suffer, am acted upon. ²¹ συμπάσχω, suffer with, suffer together with.
²² συγχαίρω, rejoice with. ²³ μέρος, οὖς, τό, part, portion. ²⁴ δεύτερος, second.

διδασκάλους, ἔπειτα¹ δυνάμεις, εἴτα² χαρίσματα³ ἰαμάτων,⁴
 ἀντιλήψεις,⁵ κυβερνήσεις,⁶ γένη⁷ γλωσσῶν. Μὴ πάντες 29
 ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ
 πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα³ ἔχουσιν ἰαμάτων;⁴ Μὴ 30
 πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν;⁸ 31
 Ζηλοῦτέ⁹ δὲ τὰ χαρίσματα³ τὰ κρείττονα.¹⁰ Καὶ ἔτι καθ’
 ὑπερβολὴν¹¹ ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.¹²

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην 13
 δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς¹³ ἢ ἡχῶν¹⁴ ἢ κύμβαλον¹⁵ ἀλαλάζον.¹⁶ 2
 Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν,¹⁷ καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια¹⁸ πάντα καὶ
 πᾶσαν τὴν γνῶσιν,¹⁹ καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη
 μεθιστάνειν,²⁰ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω²¹ 3
 πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα
 καυθῇσωμαι,²² ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.²³ Ἡ ἀγάπη 4
 μακροθυμεῖ,²⁴ χρηστεύεται:²⁵ ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ:⁹ ἡ ἀγάπη οὐ
 περπερεύεται,²⁶ οὐ φυσιοῦται,²⁷ οὐκ ἀσχημονεῖ,²⁸ οὐ ζητεῖ τὰ 5
 ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,²⁹ οὐ λογίζεται³⁰ τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ 6

¹ ἔπειτα, then, after this. ² εἴτα, then, thereafter. ³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁴ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ⁵ ἀντιλήψις, εως, ἡ, help, ministraton. ⁶ κυβέρνησις, εως, ἡ, administration, governing. ⁷ γένος, ους, τό, race, kind. ⁸ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹⁰ κρείττων, stronger, more excellent. ¹¹ ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ¹² δείκνυμι, show, point out. ¹³ χαλκός, οὐ, ὁ, money, copper or bronze. ¹⁴ ἡχέω, sound, ring out. ¹⁵ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ¹⁶ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ¹⁷ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁸ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁹ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁰ μεθίστημι, remove, turn away. ²¹ ψωμίζω, feed with morsels, feed. ²² καίω, burn, ignite. ²³ ὠφελέω, profit, help. ²⁴ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ²⁵ χρηστεύομαι, be kind, loving. ²⁶ περπερεύομαι, boast, brag. ²⁷ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ²⁸ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²⁹ παροξύνω, provoke, irritate. ³⁰ λογίζομαι, calculate, consider.

τῇ ἀδικίᾳ,¹ συγχαίρει² δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,³ πάντα 7
 πιστεύει, πάντα ἐλπίζει,⁴ πάντα ὑπομένει.⁵ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε⁶ 8
 ἐκπίπτει.⁷ εἴτε δὲ προφητεῖαι,⁸ καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι,
 παύσονται·¹⁰ εἴτε γνώσις,¹¹ καταργηθήσεται.⁹ Ἐκ μέρους¹² δὲ 9
 γινώσκουμεν, καὶ ἐκ μέρους¹² προφητεύομεν·¹³ ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ 10
 τέλειον,¹⁴ τότε τὸ ἐκ μέρους¹² καταργηθήσεται.⁹ Ὅτε ἤμην 11
 νήπιος,¹⁵ ὡς νήπιος¹⁵ ἐλάλουν, ὡς νήπιος¹⁵ ἐφρόνουν,¹⁶ ὡς νήπιος¹⁵
 ἐλογιζόμην·¹⁷ ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα⁹ τὰ τοῦ νηπίου.¹⁵ 12
 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι¹⁸ δι' ἐσόπτρου¹⁹ ἐν αἰνίγματι,²⁰ τότε δὲ
 πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι¹⁸ γινώσκω ἐκ μέρους,¹² τότε δὲ
 ἐπιγινώσκει²¹ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.²¹ Νυνὶ²² δὲ μένει πίστις, 13
 ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε²³ τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε²⁴ δὲ τὰ πνευματικά,²⁵ μᾶλλον δὲ ἵνα 14
 προφητεύητε.¹³ Ὁ γὰρ λαλῶν γλῶσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, 2
 ἀλλὰ τῷ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.²⁶ 3
 Ὁ δὲ προφητεύων¹³ ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν²⁷ καὶ
 παράκλησιν²⁸ καὶ παραμυθίαν.²⁹ Ὁ λαλῶν γλῶσση ἑαυτὸν 4

¹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ² συγχαίρω, rejoice with. ³ στέγω, endure, bear. ⁴ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ⁶ οὐδέποτε, never. ⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁸ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁰ παύω, cause to cease. ¹¹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹² μέρος, ους, τό, part, portion. ¹³ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ νήπιος, infant, child. ¹⁶ φρονέω, think, judge. ¹⁷ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁸ ἄρτι, now, just now. ¹⁹ ἐσόπτρον, ου, τό, mirror. ²⁰ αἶνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ²¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²² νυνί, now, already. ²³ διώκω, pursue, persecute. ²⁴ ζηλώω, be zealous, am jealous. ²⁵ πνευματικός, spiritual. ²⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²⁷ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁸ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ²⁹ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort.

οἰκοδομεῖ,¹ ὁ δὲ προφητεύων² ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.¹ Θέλω δὲ 5
 πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε:²
 μειζων γὰρ ὁ προφητεύων² ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτός³ εἰ μὴ
 διερμηνεύει,⁴ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομῇ⁵ λάβῃ. Νυνὶ⁶ δέ, 6
 ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς
 ὠφελήσω,⁷ ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,⁸ ἢ ἐν γνώσει,⁹
 ἢ ἐν προφητείᾳ¹⁰ ἢ ἐν διδαχῇ;¹¹ Ὅμως¹² τὰ ἄψυχα¹³ φωνὴν 7
 διδόντα, εἴτε αὐλός,¹⁴ εἴτε κιθάρα,¹⁵ ἐὰν διαστολῇ¹⁶ τοῖς φθόγγοις
 μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον¹⁸ ἢ τὸ κιθαριζόμενον¹⁹
 ; Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον²⁰ φωνὴν σάλπιγξ²¹ δῶ, τίς παρασκευάζεται 8
 εἰς πόλεμον;²³ Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον 9
 λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς
 ἀέρα²⁵ λαλοῦντες. Τόσαῦτα,²⁶ εἰ τύχοι,²⁷ γένῃ²⁸ φωνῶν ἐστὶν ἐν 10
 κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.²⁹ Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν 11
 τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,³⁰ καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ
 βάρβαρος.³⁰ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ³¹ ζηλωταί³² ἐστε πνευμάτων, 12
 πρὸς τὴν οἰκοδομὴν⁵ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.³³ 13
 Διόπερ³⁴ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.⁴ Ἐὰν 14

¹ οἰκοδομέω, build up, construct. ² προφητεύω, prophesy, foretell. ³ ἐκτός, aside from, besides. ⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁵ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁶ νυνί, now, already. ⁷ ὠφελέω, profit, help. ⁸ ἀποκαλύψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹¹ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹² ὅμως, yet, nevertheless. ¹³ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ¹⁴ αὐλός, οὔ, ὁ, flute, pipe. ¹⁵ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ¹⁶ διαστολή, ἡς, ἡ, difference, distinction. ¹⁷ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ¹⁸ αὐλέω, play a flute, play the flute. ¹⁹ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ²⁰ ἄδηλος, unseen, indistinct. ²¹ σάλπιγξ, ἡ, trumpet. ²² παρασκευάζω, prepare, make ready. ²³ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ²⁴ εὔσημος, clear, distinct. ²⁵ ἀήρ, ος, ὁ, air. ²⁶ τοσοῦτος, so great, so much. ²⁷ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁹ ἄφωνος, speechless, mute. ³⁰ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ³¹ ἐπεὶ, when, since. ³² ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ³³ περισσεύω, abound, be rich. ³⁴ διόπερ, therefore, for this very reason.

γὰρ προσεύχωμαι γλῶσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ
 νοῦς¹ μου ἄκαρπός² ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ¹⁵
 πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ·¹ ψαλῶ³ τῷ πνεύματι,
 ψαλῶ³ δὲ καὶ τῷ νοῖ.¹ Ἐπεὶ⁴ ἐὰν εὐλογήσης⁵ τῷ πνεύματι, ὁ¹⁶
 ἀναπληρῶν⁶ τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου⁷ πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ⁸
 εὐχαριστίᾳ,⁹ ἐπειδὴ¹⁰ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ καλῶς¹¹¹⁷
 εὐχαριστεῖς,¹² ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.¹³ Εὐχαριστῶ¹² τῷ¹⁸
 θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν¹⁹
 ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε¹⁴ λόγους διὰ τοῦ νοός¹ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ
 ἄλλους κατηχήσω,¹⁵ ἢ μυρίους¹⁶ λόγους ἐν γλῶσση.

Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν:¹⁷ ἀλλὰ τῇ κακίᾳ¹⁸²⁰
 νηπιάζετε,¹⁹ ταῖς δὲ φρεσίν¹⁷ τέλειοι²⁰ γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ²¹
 γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις²¹ καὶ ἐν χεῖλεσιν²² ἑτέροις
 λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται²³ μου,
 λέγει κύριος. Ὡστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς²²
 πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις:²⁴ ἡ δὲ προφητεία,²⁵ οὐ τοῖς
 ἀπίστοις,²⁴ ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ²⁶ ἡ²³

¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ² ἄκαρπος, unfruitful, barren. ³ ψάλλω, sing, sing praise. ⁴ ἐπεὶ, when, since. ⁵ εὐλογέω, bless. ⁶ ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ⁷ ἰδιώτης, οὐ, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁸ σός, your, yours. ⁹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁰ ἐπειδὴ, since, because. ¹¹ καλῶς, rightly, well. ¹² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹³ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁴ πέντε, five, 5. ¹⁵ κατηχέω, teach by word of mouth. ¹⁶ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹⁷ φρεν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ¹⁸ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁹ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ²⁰ τέλειος, complete, perfect. ²¹ ἑτερόγλωσσος, of another tongue. ²² χεῖλος, οὐς, τό, lip, edge. ²³ εἰσακούω, listen, hear. ²⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²⁵ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²⁶ συνέρχομαι, come together, come or go with.

ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν,
 εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιώται¹ ἢ ἄπιστοι,² οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;³ 24
 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν,⁴ εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος² ἢ ἰδιώτης,¹
 ἐλέγχεται⁵ ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται⁶ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ 25
 κρυπτὰ⁷ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά⁸ γίνεται: καὶ οὕτως⁹ πεσὼν
 ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσῃ τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων¹⁰ ὅτι Ὁ θεὸς
 ὄντως¹¹ ἐν ὑμῖν ἐστίν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,¹² ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν 26
 ἔχει, διδασκὴν¹⁴ ἔχει, γλώσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹⁵ ἔχει, ἐρμηνείαν¹⁶
 ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν¹⁷ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, 27
 κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά¹⁸ μέρος,¹⁹ καὶ εἷς
 διερμηνευέτω:²⁰ ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευτής,²¹ σιγάτω²² ἐν 28
 ἐκκλησίᾳ: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφηῇται δὲ δύο ἢ 29
 τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.²³ Ἐὰν δὲ ἄλλω 30
 ἀποκαλυφθῇ²⁴ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.²² Δύνασθε γὰρ καθ' 31
 ἓνα πάντες προφητεύειν,⁴ ἵνα πάντες μαθάνωσιν,²⁵ καὶ πάντες
 παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις 32

¹ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ μαίνομαι, rage, be furious. ⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ κρυπτός, hidden, secret. ⁸ φανερός, manifest, apparent. ⁹ οὕτως, thus, so. ¹⁰ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹¹ ὄντως, really, indeed. ¹² συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹³ ψαλμός, οὗ, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁴ διδασκὴ, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹⁷ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ¹⁸ ἀνά, upwards, upon. ¹⁹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁰ διερμηνεύω, translate, interpret. ²¹ διερμηνευτής, οὗ, ὁ, interpreter, translator. ²² σιγάω, be silent, become silent. ²³ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁴ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²⁵ μαθάνω, learn, ascertain.

ὑποτάσσεται.¹ Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας² ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, 33
ὥς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν:³ οὐ γὰρ 34
ἐπιτέτραπται⁴ αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,¹ καθὼς καὶ ὁ
νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν⁵ θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους 35
ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν⁶ γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ
λαλεῖν. Ὡς ἂν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξηλθεν; Ὡς εἰς ὑμᾶς 36
μόνους κατήντησεν;⁷

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,⁸ ἐπιγινωσκέτω⁹ ἃ 37
γράφω ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,¹⁰ ἀγνοεῖτω. 38

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε¹¹ τὸ προφητεύειν,¹² καὶ τὸ λαλεῖν 39
γλώσσαις μὴ κωλύετε:¹³ πάντα εὐσχημόνως¹⁴ καὶ κατὰ τάξιν¹⁵ 40
γινέσθω.

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ³ σιγάω, be silent, become silent. ⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁵ μαθηθῆναι, learn, ascertain. ⁶ αἰσχροῦς, shameful, base. ⁷ καταντάω, come to, arrive. ⁸ πνευματικός, spiritual. ⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹¹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹² προφητεύω, prophesy, foretell. ¹³ κωλύω, forbid, hinder. ¹⁴ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ¹⁵ τάξις, εως, ἡ, arranging, order.

Γνωρίζω¹ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ **15**
 καὶ παρελάβετε,² ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε: τίνι **2**
 λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε,³ ἐκτός⁴ εἰ μὴ εἰκῇ⁵
 ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον,² **3**
 ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς
 γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη:⁶ καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ **4**
 τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ,⁷ εἴτα⁸ τοῖς δώδεκα: ἔπειτα⁹ **5**
 ὤφθη ἐπάνω¹⁰ πεντακοσίους¹¹ ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,¹² ἐξ ὧν οἱ πλείους
 μένουσιν ἕως ἄρτι,¹³ τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν:¹⁴ ἔπειτα⁹ ὤφθη **7**
 Ἰακώβω,¹⁵ εἴτα⁸ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: ἔσχατον δὲ πάντων, **8**
 ὥσπερ¹⁶ τῷ ἐκτρώματι,¹⁷ ὤφθη κάμοι. Ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ **9**
 ἐλάχιστος¹⁸ τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἱκανὸς¹⁹ καλεῖσθαι
 ἀπόστολος, διότι²⁰ ἐδίωξα²¹ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ **10**
 θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενή²² ἐγενήθη,
 ἀλλὰ περισσότερον²³ αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα,²⁴ οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ'
 ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως **11**
 κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

¹γνωρίζω, make known, declare. ²παραλαμβάνω, receive, take. ³κατέχω, hold back, hold fast. ⁴ἐκτός, aside from, besides. ⁵εἰκῇ, without cause or reason, vainly. ⁶θάπτω, bury. ⁷Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas. ⁸εἴτα, then, thereafter. ⁹ἔπειτα, then, after this. ¹⁰ἐπάνω, above, over (gen). ¹¹πεντακόσιοι, five hundred, 500. ¹²ἐφάπαξ, once for all, once. ¹³ἄρτι, now, just now. ¹⁴κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁵Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁶ὥσπερ, like, as. ¹⁷ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ¹⁸ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁹ἱκανός, sufficient, able. ²⁰διότι, because, on this account. ²¹δίωκω, pursue, persecute. ²²κενός, empty, vain. ²³περισσός, excessive, abundant. ²⁴κοπιᾶω, toil, labor.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγίγερται, πῶς λέγουσιν 12
 τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις¹ νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις¹ 13
 νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ χριστὸς ἐγίγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ 14
 ἐγίγερται, κενὸν² ἄρα³ τὸ κήρυγμα⁴ ἡμῶν, κενὴ² δὲ καὶ ἡ πίστις
 ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες⁵ τοῦ θεοῦ, ὅτι 15
 ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἡγειρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ
 ἡγειρεν, εἴπερ⁶ ἄρα³ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ 16
 ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς ἐγίγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγίγερται, 17
 ματαία⁷ ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα³ 18
 καὶ οἱ κοιμηθέντες⁸ ἐν χριστῷ ἀπώλονται. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ 19
 ἡλπιότες⁹ ἐσμὲν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι¹⁰ πάντων
 ἀνθρώπων ἐσμέν.

Νυνὶ¹¹ δὲ χριστὸς ἐγίγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ¹² τῶν 20
 κεκοιμημένων⁸ ἐγένετο. Ἐπειδὴ¹³ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, 21
 καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις¹ νεκρῶν. Ὡσπερ¹⁴ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ 22
 πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες
 ζωοποιηθήσονται.¹⁵ Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι·¹⁶ ἀπαρχὴ¹² 23
 χριστός, ἔπειτα¹⁷ οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ¹⁸ αὐτοῦ. Εἴτα¹⁹ 24

¹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ² κενός, empty, vain. ³ ἄρα, so, then. ⁴ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁵ ψευδομάρτυς, υρος, ὁ, false witness. ⁶ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁷ μάταιος, vain, useless. ⁸ κοιμάμαι, sleep, fall asleep. ⁹ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁰ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ¹¹ νυνί, now, already. ¹² ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ¹³ ἐπειδή, since, because. ¹⁴ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁵ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁶ τάγμα, τος, τό, division, group. ¹⁷ ἔπειτα, then, after this. ¹⁸ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁹ εἴτα, then, thereafter.

τὸ τέλος,¹ ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν
καταργήσῃ² πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ 25
γὰρ αὐτὸν βασιλεῦειν,³ ἄχρι⁴ οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς⁵ ὑπὸ
τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχατος ἐχθρὸς⁵ καταργεῖται² ὁ θάνατος. 26
Πάντα γὰρ ὑπέταξεν⁶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι
Πάντα ὑποτέτακται,⁶ δηλὸν⁷ ὅτι ἐκτὸς⁸ τοῦ ὑποτάξαντος⁶ αὐτῷ
τὰ πάντα. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ⁶ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ 28
υἱὸς ὑποταγίσεται⁶ τῷ ὑποτάξαντι⁶ αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾗ ὁ θεὸς
τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Ἐπεὶ⁹ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως¹⁰ 29
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί 30
καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν¹¹ πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, 31
νῆ¹² τὴν ὑμετέραν¹³ καύχησιν,¹⁴ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθριομαχίῃ¹⁵ ἐν Ἐφέσῳ,¹⁶ τί 32
μοι τὸ ὄφελος,¹⁷ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν,
αὔριον¹⁸ γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε:¹⁹ Φθείρουσιν²⁰ ἡθῆ²¹ 33
χρηστὰ²² ὁμιλίας²³ κακαί. Ἐκνήψατε²⁴ δικαίως²⁵ καὶ μὴ 34
ἀμαρτάνετε:²⁶ ἀγνωσίαν²⁷ γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν

¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ² καταργέω, make ineffective, abolish. ³ βασιλεύω, reign, rule. ⁴ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁵ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁷ δηλός, clear, evident. ⁸ ἐκτός, aside from, besides. ⁹ ἐπεὶ, when, since. ¹⁰ ὅλως, altogether, completely. ¹¹ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ¹² νῆ, by (a particle of affirmation employed in oaths). ¹³ ὑμέτερος, your. ¹⁴ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁵ θηριομαχέω, fight with wild animals. ¹⁶ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁷ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹⁸ αὔριον, tomorrow. ¹⁹ πλανᾶω, deceive, lead astray. ²⁰ φθείρω, destroy, corrupt. ²¹ ἥθος, ους, τό, custom, habit. ²² χρηστός, good, kind. ²³ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ²⁴ ἐκνήφω, come to one's senses. ²⁵ δικαίως, righteously, justly. ²⁶ ἀμαρτάνω, sin. ²⁷ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ²⁸ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation.

ὕμῃν λέγω.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ¹ δὲ σώματι ἔρχονται; 35
 Ἄφρον,² σὺ δ' σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται³ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ; καὶ δ' 36
 σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν⁴
 κόκκον,⁵ εἰ τύχοι,⁶ σίτου⁷ ἢ τινοσ τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ 38
 δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων⁸ τὸ
 ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν 39
 ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,⁹ ἄλλη δὲ ἰχθύων,¹⁰ ἄλλη δὲ
 πτηνῶν.¹¹ Καὶ σώματα ἐπουράνια,¹² καὶ σώματα ἐπίγεια:¹³ ἀλλ' 40
 ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων¹² δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων.¹³ 41
 Ἄλλη δόξα ἡλίου,¹⁴ καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,¹⁵ καὶ ἄλλη δόξα
 ἀστέρων:¹⁶ ἀστὴρ¹⁶ γὰρ ἀστέρος¹⁶ διαφέρει¹⁷ ἐν δόξῃ. Οὕτως¹⁸ καὶ 42
 ἡ ἀνάστασις¹⁹ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,²⁰ ἐγείρεται ἐν
 ἀφθαρσίᾳ:²¹ σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,²² ἐγείρεται ἐν δόξῃ: σπείρεται ἐν 43
 ἀσθενείᾳ,²³ ἐγείρεται ἐν δυνάμει: σπείρεται σῶμα ψυχικόν,²⁴ 44
 ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.²⁵ Ἔστιν σῶμα ψυχικόν,²⁴ καὶ ἔστιν
 σῶμα πνευματικόν.²⁵ Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος 45

¹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ² ἄφρων, foolish, senseless. ³ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁴ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁵ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ⁷ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ⁸ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ⁹ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ¹⁰ ἰχθύς, ὅς, ὁ, fish. ¹¹ πτηνός, feathered, winged. ¹² ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹³ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁴ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹⁵ σελήνη, ης, ἡ, moon. ¹⁶ ἀστὴρ, ος, ὁ, star. ¹⁷ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁸ οὕτως, thus, so. ¹⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²⁰ φθορά, ας, ἡ, destruction, corruption. ²¹ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ²² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ²³ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ²⁴ ψυχικός, natural, wordly-minded. ²⁵ πνευματικός, spiritual.

ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα
ζωοποιεῖν.¹ Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν,² ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,³ ⁴⁶
ἔπειτα⁴ τὸ πνευματικόν.² Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός·⁵ ὁ ⁴⁷
δεύτερος⁶ ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος⁷ ὁ χοϊκός,⁵ ⁴⁸
τοιούτοι καὶ οἱ χοϊκοί,⁵ καὶ οἷος⁷ ὁ ἐπουράνιος,⁸ τοιούτοι καὶ οἱ
ἐπουράνιοι·⁸ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν⁹ τὴν εἰκόνα¹⁰ τοῦ χοϊκοῦ,⁵ ⁴⁹
φορέσωμεν⁹ καὶ τὴν εἰκόνα¹⁰ τοῦ ἐπουρανίου.⁸

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ ⁵⁰
κληρονομήσαι¹¹ οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά¹² τὴν ἀφθαρσίαν¹³
κληρονομεῖ.¹¹ Ἰδοὺ, μυστήριον¹⁴ ὑμῖν λέγω: πάντες μὲν οὐ ⁵¹
κοιμηθησόμεθα,¹⁵ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα,¹⁶ ἐν ἀτόμῳ,¹⁷ ἐν ῥίπῃ ⁵²
ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι·¹⁹ σαλπίσει²⁰ γάρ, καὶ οἱ
νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί,²¹ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.¹⁶ Δεῖ ⁵³
γὰρ τὸ φθαρτὸν²² τοῦτο ἐνδύσασθαι²³ ἀφθαρσίαν,¹³ καὶ τὸ θνητὸν
τοῦτο ἐνδύσασθαι²³ ἀθανασίαν.²⁵ Ὄταν δὲ τὸ φθαρτὸν²² τοῦτο ⁵⁴
ἐνδύσῃται²³ ἀφθαρσίαν,¹³ καὶ τὸ θνητὸν²⁴ τοῦτο ἐνδύσῃται²³
ἀθανασίαν,²⁵ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη²⁶

¹ζωοποιέω, make alive, make to live. ²πνευματικός, spiritual. ³ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁴ἔπειτα, then, after this. ⁵χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ⁶δεύτερος, second. ⁷οἷος, such as, of what kind. ⁸ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁹φορέω, wear, bear. ¹⁰εικὼν, ὄνος, ἡ, image, likeness. ¹¹κληρονομέω, inherit, obtain. ¹²φθορά, ἄς, ἡ, destruction, corruption. ¹³ἀφθαρσία, ἄς, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹⁴μυστήριον, οὐ, τό, secret, mystery. ¹⁵κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁶ἀλλάσσω, change, alter. ¹⁷ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ¹⁸ῥιπή, ἡς, ἡ, rapid movement, twinkling. ¹⁹σάλπιγξ, ἡ, trumpet. ²⁰σαλπίζω, sound a trumpet. ²¹ἀφθαρτος, imperishable, immortal. ²²φθαρτός, perishable, corruptible. ²³ἐνδύω, put on, clothe. ²⁴θνητός, subject to death, mortal. ²⁵ἀθανασία, ἄς, ἡ, immortality. ²⁶καταπίνω, drink down, swallow.

ὁ θάνατος εἰς νίκος.¹ Ποῦ² σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;³ Ποῦ² σου, 55
 Ἄδη,⁴ τὸ νίκος;¹ Τὸ δὲ κέντρον³ τοῦ θανάτου ἢ ἁμαρτία: ἢ δὲ 56
 δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος: τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν 57
 τὸ νίκος¹ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί 58
 μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι⁵ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,⁶ περισσεύοντες⁷
 ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε,⁸ εἰδότες ὅτι ὁ κόπος⁹ ὑμῶν οὐκ
 ἔστιν κενὸς¹⁰ ἐν κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας¹¹ τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ὥσπερ¹² διέταξα¹³ ταῖς 16
 ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας,¹⁴ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ 2
 μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἐαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων¹⁵
 ὃ τι ἂν εὐδοῶται,¹⁶ ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι¹¹ γίνωνται. 3
 Ὅταν δὲ παραγένωμαι,¹⁷ οὓς ἐὰν δοκιμάσῃτε¹⁸ δι' ἐπιστολῶν,¹⁹
 τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν²⁰ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: 4
 ἐὰν δὲ ἧ ἄξιον²¹ τοῦ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται. 5
 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν²² διέλθω:²³
 Μακεδονίαν²² γὰρ διέρχομαι:²³ πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν²⁴ παραμενῶ,²⁵ 6
 ἢ καὶ παραχειμᾶσω,²⁶ ἵνα ὑμεῖς με προπέμψῃτε²⁷ οὗ²⁸ ἐὰν

¹ νίκος, ους, τό, victory. ² ποῦ, where?. ³ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ⁴ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ⁵ ἐδραῖος, steadfast, firm. ⁶ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ⁷ περισσεύω, abound, be rich. ⁸ πάντοτε, always, at all times. ⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁰ κενός, empty, vain. ¹¹ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ¹² ὥσπερ, just as, even as. ¹³ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁴ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ¹⁵ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁶ εὐδοῶ, cause to prosper. ¹⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁹ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ²⁰ ἀποφέρω, carry off, bear away. ²¹ ἄξιος, worthy, deserving. ²² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²³ διέρχομαι, cross over, pass through. ²⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁵ παραμένω, remain beside, continue. ²⁶ παραχειμᾶζω, winter, pass the winter. ²⁷ προπέμπω, send before, send forth. ²⁸ οὗ, where, when.

πορεύομαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι¹ ἐν παρόδῳ² ἰδεῖν· ἐλπίζω³ δὲ 7
 χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι⁴ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ.⁵ 8
 Ἐπιμενῶ⁴ δὲ ἐν Ἐφέσῳ⁶ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς·⁷ θύρα⁸ γάρ μοι 9
 ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,⁹ καὶ ἀντικείμενοι¹⁰ πολλοί.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,¹¹ βλέπετε ἵνα ἀφόβως¹² γένηται πρὸς ὑμᾶς: 10
 τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται¹³ ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν 11
 ἐξουθενήσῃ:¹⁴ προπέμψατε¹⁵ δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με:
 ἐκδέχομαι¹⁶ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ¹⁷ 12
 τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς
 μετὰ τῶν ἀδελφῶν: καὶ πάντως¹⁸ οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ,
 ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.¹⁹

Γρηγορεῖτε,²⁰ στήκετε²¹ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,²² κραταιοῦσθε.²³ 13
 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,²⁴ ὅτι 15
 ἐστὶν ἀπαρχή²⁵ τῆς Ἀχαΐας,²⁶ καὶ εἰς διακονίαν²⁷ τοῖς ἁγίοις
 ἔταξαν²⁸ ἑαυτούς – ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε²⁹ τοῖς τοιούτοις, 16

¹ ἄρτι, now, just now. ² πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ³ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁴ ἐπιμένω, continue, remain. ⁵ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁶ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁷ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ⁸ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁹ ἐνεργής, effective, active. ¹⁰ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹² ἀφόβως, fearlessly. ¹³ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁴ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁵ προπέμψω, send before, send forth. ¹⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁷ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁸ πάντως, altogether, by all means. ¹⁹ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ²⁰ γρηγορέω, watch, keep watch. ²¹ στήγω, stand, stand fast. ²² ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ²³ κραταιώω, strengthen, confirm. ²⁴ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ²⁵ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ²⁶ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ²⁷ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ²⁸ τάσσω, arrange, appoint. ²⁹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection.

καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι¹ καὶ κοπιῶντι.² Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ 17
 παρουσίᾳ³ Στεφανᾶ⁴ καὶ Φουρτουνάτου⁵ καὶ Ἀχαϊκοῦ,⁶ ὅτι τὸ
 ὑμῶν ὑστέρημα⁷ οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.⁸ Ἀνέπαυσαν⁹ γὰρ τὸ ἐμὸν 18
 πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε¹⁰ οὖν τοὺς τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:¹¹ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν 19
 κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας¹² καὶ Πρίσκιλλα,¹³ σὺν τῇ κατ' οἶκον
 αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. 20
 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι¹⁴ ἁγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς¹⁵ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ¹⁶ τὸν κύριον 21
 Ἰησοῦν χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα.¹⁷ Μαρὰν¹⁸ ἀθά.¹⁸ Ἡ χάρις τοῦ 23
 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων 24
 ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

¹ συνεργέω, work together. ² κοπιᾶω, toil, labor. ³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁴ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ⁵ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ⁶ Ἀχαϊκός, ου, ὁ, Achaicus. ⁷ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁸ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ⁹ ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹² Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹³ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁴ φιλημα, τος, τό, kiss. ¹⁵ ἀσπασμός, ου, ὁ, greeting, salutation. ¹⁶ φιλέω, love, kiss. ¹⁷ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹⁸ ἀθά, come (Aramaic).